

"מי יודעת, בנות", שאלה המורה את הכיתה, "מה ההבדל בין ענוה לצניעות?" שקט השתרר בכיתה. ניכר שהשאלה המעניינת הפנטה אותן. המורה סקרה במבטה את הבנות. כשראתה שאין לבנות תשובה, פתחה ואמרה: "אני חושבת שההבדל הוא כזה. אנו למדנו **שענוה** זה להבין שיש בי כוחות אבל הם מאת ה'. אדם עני לא חושב על עצמו ולכן הוא **צינור להופעת דבר ה'** בעולם. אני נותנת לגודל האלוהי להופיע בתוכי, בתוך אישיותי. כל תכונה וכשרון שבי מתעצמים ומתחזקים. הם לא נובעים רק ממני, האדם הפרטי. הם עכשיו שליחי של הקב"ה. הם מחוברים לאינסוף האלוהי. אני מגלה שיש בי כוחות עצומים. במידת הענוה אין הרבה הלכות. זו עבודה פנימית אינסופית. לא להתגאות. לא לחשוב שיש בי משהו שאינו מאת ה'.

צניעות, לעומת זאת, היא **נאמנות לעולם הפנימי שלי**. לחיות את הצד הפנימי שבכל דבר. כשאני פועלת לאור האמת העמוקה שבי ולא לפי החברה. בצניעות – אני שומרת על עצמי. אני לא נותנת לפרסומות, לתקשורת ולרעש ססובב אותנו בעולם להסיט את מבטי מהעיקר. מעבודת ה'. מביינת האישיות שלי.

זו הסיבה שיש הרבה הלכות צניעות. הלכות שעוזרות לנו לשמור על עצמנו. על עולמנו הפנימי שלא יינזק, שלא ייחפר להיות חיצוני וקטן. שתי המידות משלימות זו את זו. אדם עני, שאינו מתגאה במה שיש לו, רוצה גם לשמור על עולמו הפנימי הטהור, ולכן הוא גם צנוע. יהי רצון שנדע כולנו לשמור על הענוה והצניעות, באישיותנו ובמעשינו, וכך נזכה לעולם פנימי עמוק יותר ולקרבת ה'.

השבוע ראינו

כל אדם שואף להיות מאושר. אושר אינו דבר חיצוני אלא חווית שלמות פנימית. הדרך היחידה להגיע אליה היא לא בהישגים חיצוניים ותלות בפרגון הסביבה אלא בנאמנות לאמת העמוקה שקיימת בך. זו צניעות. הלבוש, הדיבור הצנוע והלכות צניעות, עוזרים לנו לא להסתנוור ולהיות נאמנים לעצמנו. הבושה - בריאה וטובה כאשר עוזרת לאדם להתכנס לתוך עצמו, ולחזור ולהיות צנוע. צניעות ובושה הן תכונותיו של עם ישראל ובייחוד של האישה הישראלית. ענוה זו ההכרה שיש באישיותי כוחות וכולם הם מאת ה'. צניעות עוזרת לשמור על הכוחות שבאישיותי שיתפתחו ויצמחו מעלה מעלה.

"אמר רבי יוחנן: 'אילמלא לא ניתנה תורה היינו למידין צניעות מחתול'" להיות צנוע זה לא רק מוסכמה חברתית. חז"ל מלמדים אותנו שצניעות זו מידה כל כך חשובה ועקרונית, עד שהיא חלק מהטבע הנפשי של הבריות בעולמנו. גם אם לא היתה ניתנת התורה היינו צריכים ללמוד מידה זו מהחתול. **מהי צניעותו של החתול?** מסביר רש"י שהחתול "אינו מטיל רעי בפני אדם, ומכסה צואתו". החתול צנוע כשהוא עושה את צרכיו. הוא אינו עושה את צרכיו לעיני כל וגם לאחר מכן הוא מכסה את צואתו ואינו משאירה גלויה. הלימוד מחתול מלמד שמידת הצניעות אינה שייכת רק לבני האדם אלא אפילו לבעלי החיים! בנוסף, הצניעות היא לא רק בלבוש אלא אף במעשה של עשיית הצרכים. גם שם צריך להיות צנוע. הצניעות במעשה זה נצרכת כדי שנתרגל לא להתמקד בפסולת של החיים אלא במהות ובעיקר. בפינתו הנשמה שלנו.

גדרי מצוות תלמוד תורה – ב | הלכות

אין די בכך שיהידי יעסוק בלימוד התורה, אלא המצווה היא **לדעת** את התורה. לשם כך צריך ללמוד היטב ולחזור על הלימוד פעמים רבות, כדי שלא לשכוח. שכן נאמר: "ושנתנם", ולמדו מזה חכמים שצריך שהלימוד יהיה מחודד ומשונן היטב, עד שאם ישאלוהו על דבר שלמד ידע מיד לענות תשובה כהלכה.

בנוסף על המצווה לדעת את התורה, **נצטוונו שלא לאבד זמן לבטלה**, שמי שאינו עובד ואינו עוסק ביישובו של עולם או במצוות אחרות, אסור שיבטל זמן לריק ויעסוק בדברי הבל, אלא מצווה עליו לעסוק בתורה. שנאמר: "ודברת בם", ודרשו חז"ל: "בם יש לך רשות לדבר, ולא בדברים אחרים". ואמנם לנפוש מעט או לטייל כדי לאגור כוחות להמשך הלימוד מותר, אבל אסור לאבד זמן לריק בדברי הבל, שכן המצווה ללמוד תורה היא מצווה תמידית, שנאמר: "לא ימוש ספר התורה הזה מפך, והגית בו יומם ולילה". (מתוך 'פניני הלכה', ליקוטים א')